

Varianta 1

Stanovení finančního limitu za provedení kontroly technického stavu a provozu spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění.

3.2.4 Vyhodnocení nákladů a přínosů

a) Varianta 0

Současné znění vyhlášky nereguluje cenu za provedení kontroly technického stavu a provozu (KTSP) spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, což zapříčinilo problém vysokých cen za KTSP zdroje v případech delších dojezdových vzdáleností odborně způsobilých osob k provozovateli zdroje za účelem provedení kontroly.

Původní odhad ceny za provedení kontroly technického stavu a provozu zdroje dle Asociace podniků topenářské techniky (APTT) byl ve výši do 1500 Kč celkových nákladů.

Dle vyjádření členů APTT se nejčastěji cena za provedení KTSP v roce 2016 pohybovala v rozmezí 800 – 1 000 Kč za samotnou kontrolu bez dopravy a bez DPH, max. pak 3 000 Kč za kontrolu bez dopravy a bez DPH. Dle informací dostupných např. ze stížností a podnětů řešených MŽP vyplývá, že se však ceny velmi lišily a to nejen podle výrobců, ale i regionálně.

Dle cca 30 dotazů od provozovatelů kotlů zaslaných na MŽP v letech 2016 a 2017 byla průměrná cena za KTSP cca 1 200 Kč s DPH a bez dopravy, v případech delší dojezdové vzdálenosti byly uváděny ceny přesahující 3 000 Kč s DPH včetně dopravy. Obecně byly dotazy/stížnosti nejčastěji zasílány občany důchodového věku, a dále v případech větší dojezdové vzdálenosti, kdy cena za dopravu navýšila celkovou cenu za KTSP 2 - 3x. Tyto ceny proto nelze z pohledu MŽP považovat za běžné. Je však zřejmé, že výslednou cenu za KTSP výrazně ovlivňují náklady na dopravu. V jednom případě také nabízená cena za KTSP přesahovala 10 000 Kč při dojezdové vzdálenosti více než 400 km. Nelze vyloučit ani situace, že bylo dopravné účtováno opakovaně v případech, kdy odborně způsobilá osoba prováděla KTSP u více osob ve stejné oblasti (např. ve stejné obci).

b) Varianta 1

Dopady na podnikatelské prostředí

Výchozím předpokladem pro stanovení referenčního finančního limitu za KTSP je standardní postup/průběh kontroly zahrnující základní úkony kontroly nejen samotného zařízení kotle, ale také jeho připojení na otopnou soustavu, jeho provozu a kontrolu paliva. Cena KTSP by měla odpovídat průměrné délce trvání. Dle údajů členů APTT trvá KTSP u jednoduchých zdrojů okolo 40 - 50 minut (pokud jsou zajištěny optimální podmínky, které nejsou v reálném prostředí prakticky dosahovány), vzhledem k rozdílu délky kontroly u jednotlivých typů zdrojů je průměrná délka trvání KTSP stanovena v rozmezí 1,5 – 3 hod/kontrolu, v některých případech max. 4 hod/kontrolu. Průměrná doba trvání KTSP byla tedy stanovena na 2 hod. Mezi faktory, které mohou ovlivňovat délku kontroly, patří také přístupnost kontrolovaného spalovacího zdroje nebo to, jak je zdroj připraven na vlastní kontrolu (doba roztopení jednotlivých kotlů se různí).

Odborná náročnost jednotlivých operací v rámci KTSP se může také výrazně lišit. Mezi odborně nenáročnými operacemi, u kterých stačí vizuální posouzení nebo se jedná o činnosti administrativního charakteru, patří vyplňování identifikačních údajů o provozovateli i kotli, zhodnocení přívodu spalovacího vzduchu, zatápěcí klapky, vstupních a čistících otvorů, přívodu paliva, vnější izolace, zařízení zabraňující prohoření paliva do násypky, používaného paliva, způsobu skladování paliva a typu soustavy. Dále sem je možné zařadit zjištění údajů o proběhlé revizi, kontrole a čištění spalinových cest a pravidelném čištění. Mezi odborně náročnějšími operacemi, které vyžadují speciální znalost získanou od výrobce, patří zhodnocení roštové soustavy, spalovací komory, havarijního termostatu, regulátoru množství spalovacího vzduchu, akumulční nádoby, případně ostatní úkony kontroly. Mezi odborně nejnáročnějšími operacemi, které již vyžadují hlubší technické či legislativní znalosti a zkušenosti (včetně speciálního oprávnění k elektrickým zařízením – vyhláška č. 50/1978 Sb.), patří zhodnocení stavu řídicí jednotky, zařízení proti přetopení, zajištění teploty vratné vody, napojení na spalinové cesty a částečně také tvorba závěrů kontroly či vypracování doporučení k zajištění dalšího bezproblémového a hospodárneho provozu zdroje. Výstupem KTSP je doklad o kontrole technického stavu a provozu, vystavený odborně způsobilou osobou. K samotné kontrole nepotřebuje odborně způsobilá osoba žádná speciální zařízení ani přístroje.

Dle údajů ČSÚ (2017) o platech v jednotlivých zaměstnáních se hrubá hodinová mzda v nejbližším nalezeném příslušném oboru „Instalatéři, potrubáři, stavební zámečníci a stavební klempíři“ pohybovala v roce 2016 ve výši 174,5 Kč/hod. Dle metodiky MPO (2013) byla hodinová sazba ještě navýšena o režijní náklady ve výši 15 %. Tato částka však byla rozporována ze strany APTT a Cechu topenářů a instalatérů ČR, kteří dle svých zjištění uvádějí hodinovou sazbu minimálně 350 Kč. Vzhledem k faktickým cenám kontroly, byla tato sazba, spolu se sazbou ČSÚ, použita pro výpočet průměrného odhadu částky za jednu kontrolu.

Na základě výše uvedených údajů byly v tabulce 1 odhadnuty obvyklé a průměrné náklady na 1 KTSP v závislosti na druhu kotle (bez řídicí jednotky a s řídicí jednotkou, kdy „Řídicí jednotkou je elektronické zařízení pro řízení kotle se schopností kontroly spalovacího procesu“). Dle výpočtu lze odhadnout, že průměrné náklady na provedení 1 KTSP činí dle odhadu cca 300 Kč/1 kontrolu. K této částce náleží ještě náklady na získání oprávnění (náklady na školení), jejichž výše je odlišná podle výrobce. Poplatek za zápis do seznamu odborně způsobilých osob činí 250 Kč, avšak často je započten do částky uhrazené za vlastní školení. Náklady za proškolení je však možné považovat za nulové, protože často dochází ke spojení s klasickým produktově-servisním průběžným školením, kterého by se odborně způsobilé osoby musely stejně zúčastnit.

Tabulka 1: Stanovení průměrných nákladů provedení 1 KTSP (ceny uvedeny bez DPH)

	Kotle bez řídicí jednotky	Kotle s řídicí jednotkou
Délka trvání 1KTSP	1,5 - 2 hod	2 - 3 hod
Průměrná délka trvání 1KTSP	1,75 hod	2,5 hod
Hrubá hodinová mzda dle ČSÚ (2017)*	200,7 Kč/hod	200,7 Kč/hod
Náklady na provedení 1 KTSP dle dat ČSÚ	301 - 401 Kč	401 - 602 Kč

Průměrné náklady na provedení 1 KTSP dle dat ČSÚ	351 Kč	502 Kč
Hrubá hodinová mzda dle informací APTT	350 Kč/hod	350 Kč/hod
Náklady na provedení 1 KTSP dle dat APTT	525 - 700 Kč	700 - 1050 Kč
Průměrné náklady na provedení 1 KTSP dle dat APTT	612,5 Kč	875 Kč

* Hrubá hodinová mzda dle ČSÚ (2017) pro obor Instalatéri, potrubáři, stavební zámečníci a stavební klempíři (včetně režijních nákladů ve výši 15 %)

Zdroj: vlastní dle konzultace s APTT a ČSÚ, 2017

Další složkou celkové ceny je cena za dopravu odborně způsobilé osoby v závislosti na ujeté vzdálenosti. Dle vyjádření členů APTT se cena účtovaná za 1 km pohybuje v rozmezí 6 - 18 Kč/km. Cena je ovlivněna typem používaného automobilu (např. osobní, dodávka) a druhem paliva, proto se může lišit. Průměrná cena pak dle výpočtů činí cca 7,10 Kč/km. Průměrná cena dopravy na km je vypočítána z průměrné ceny pohonných hmot na rok 2018 (nejdražší palivo za 32,80 Kč), průměrné spotřeby lehkých užitkových vozidel (odhadnuto 9,40 l/100 km), opotřebení vozidla (4,00 Kč/km) dle aktuálního znění vyhlášky č. 463/2017 Sb.

Dle sdělení APTT jsou nejčastěji používaným automobilem odborně způsobilých osob lehká užitková vozidla (typu Ford Transit, apod.) případně užitkové osobní automobily s karoserií typu pick-up. Dle sdělení APTT je nutné k částce za dopravu připočítat ještě čas strávený na cestě, který navrhuji počítat poloviční hodinovou sazbou (tzn. 350 Kč/hod : 2 = 175 Kč/hod).

Zákon o ochraně ovzduší stanoví v § 17 odst. 7, že referenční finanční limit zahrnuje veškeré náklady spojené s jejím provedením, včetně dopravních nákladů odpovídajících vzdálenosti 50 km. Zde je nutno tuto vzdálenost chápat jako dojezdovou vzdálenost jedním směrem, tj. do místa provedení KTSP, neboť nelze rozumně a objektivně předpokládat, že v případě nemožnosti zajištění provedení KTSP odborně způsobilou osobou oprávněnou výrobcem zdroje bude provozovatel schopen z jakéhokoliv místa v ČR zajistit pro provedení KTSP oprávněnou osobu jiného výrobce v dosahu 25 km, v případě, že by bylo třeba zákonem definovanou vzdálenost chápat jako vzdálenost „tam i zpět“.

Tabulka 2: Průměrné náklady za dopravu odborně způsobilé osoby na místo provedení KTSP kotle

Náklady na dopravu	
Průměrná cena za dopravu	7,10 Kč/km
Odhadovaná průměrná vzdálenost ¹	50 km
Režijní náklady na dopravu	710 Kč
Průměrná doba strávená na cestě	1,5 hod
Hodinová sazba	175 Kč/hod
Mzdové náklady spojené s dopravou	262,5 Kč

¹ Myšleno jako dojezdová vzdálenost, tj. jednosměrná, náklady na dopravu pak budou počítány jako dvojnásobek.

Průměrné celkové náklady na dopravu	972,5 Kč
--	-----------------

Tabulka 3: Celková výše referenčního finančního limitu (včetně dopravy)

	Kotle bez řídicí jednotky (Kč)	Kotle s řídicí jednotkou (Kč)
Průměrné náklady na provedení 1 KTSP	612,5	875
Průměrné náklady na dopravu	972,5	972,5
Referenční finanční limit (bez DPH) celkem	1 585	1 848

Pokud tedy vezmeme v úvahu referenční finanční limit na provedení KTSP a průměrné náklady na dopravu, pak průměrná celková cena za provedení KTSP činí 1 585 Kč (bez DPH) pro kotle bez řídicí jednotky a 1 848 Kč (bez DPH) pro kotle s řídicí jednotkou.

Sociální dopady

Předpokládá se, že stanovení referenčního finančního limitu bude mít pozitivní dopad na provozovatele spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění v podobě snížení nákladů na KTSP kotlů, v případě, že současné náklady na prováděné KTSP výrazně převyšovaly cenu 2 000 Kč.

3.2.5 Stanovení pořadí variant a výběr nejvhodnějšího řešení

1. Varianta 1

2. Varianta 0

Doporučujeme přijmout Variantu 1, neboť tím že bude jasně definována referenční cena za KTSP se eliminuje možnost zneužití stávajícího znění a zamezí se tak nadměrné ceně za KTSP. Pokud není výrobce schopen zajistit odborně způsobilou osobu ke kontrole spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, který slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění, která ji provede za cenu do výše vyhláškou stanoveného finančního limitu, může si provozovatel zvolit odborně způsobilou osobu oprávněnou jiným výrobcem ke kontrolám stejného typu zdroje.

4 Souhrnné vyhodnocení nákladů a přínosů vyhlášky

Dopady na státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty

1. Způsob a podmínky zjišťování úrovně znečišťování kontinuálním měřením (§ 7 odst. 3 a § 9 odst. 7)

Toto ustanovení zajistí soulad s legislativou EU, resp. s prováděcím rozhodnutí komise (EU) 2017/1442, kterým se stanoví závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT) podle

směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU pro velká spalovací zařízení, čímž se ČR vyhne riziku sankcí.

V návaznosti na prováděné kontinuální měření bude možné získat průběžná data o emisích rtuti, která poskytnou komplexní náhled na problematiku znečišťování ovzduší konkrétním znečišťovatelem.

Dopady na podnikatelské prostředí

1. Způsob a podmínky zjišťování úrovně znečišťování kontinuálním měřením (§ 7 odst. 3 a § 9 odst. 7)

Vyhláškou budou provozovatelům stacionárních zdrojů, kterým bude stanovena povinnost ke zjišťování úrovně znečišťování rtuti kontinuálním měřením emisí, stanoveny podmínky vyhodnocování kontinuálního měření emisí rtuti. Provedená změna rovněž stanoví požadavky na zařízení pro kontinuální měření emisí (rtuti).

2. Referenční finanční limit (§ 27a)

Průměrné náklady na provedení 1 KTSP jsou stanoveny na 612,50 Kč pro kotle bez řídicí jednotky a 875 Kč pro kotle s řídicí jednotkou. Pokud tedy vezmeme v úvahu průměrné náklady na provedení 1 KTSP a průměrné náklady na dopravu, pak by referenční finanční limit měl činit 1 585 Kč (bez DPH) pro kotle bez řídicí jednotky a 1 848 Kč (bez DPH) pro kotle s řídicí jednotkou.

Sociální dopady

2. Referenční finanční limit (§ 27a)

Předpokládá se, že stanovení referenčního finančního limitu bude mít pozitivní dopad na provozovatele spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, které slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění (občany) v podobě snížení nákladů na KTSP kotlů, v případě, že současné náklady na prováděné KTSP výrazně převyšovaly cenu 2 000 Kč.

Dopady na územní samosprávné celky (obce, kraje)

Bez dopadů.

Dopady na životní prostředí

1. Způsob a podmínky zjišťování úrovně znečišťování kontinuálním měřením (§ 7 odst. 3 a § 9 odst. 7)

Závěry o BAT, na které prováděná novela vyhlášky reaguje, mají za cíl snížení znečištění ovzduší rtutí. Cílem této novelizace je formou opodstatněných technologických a legislativních

nároků na provozovatele stacionárních zdrojů znečišťování zajistit plynulou aplikaci prováděcího rozhodnutí Komise.

Tabulka 4: Přínosy a náklady vyhlášky v porovnání se současným stavem

Varianta	Přínosy	Hodnocení	Náklady	Hodnocení
Varianta 0	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	-	-	Riziko sankcí ze strany EU za neplnění podmínek prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2017/1442 pro velká spalovací zařízení (emise rtuti)	****
	Podnikatelské prostředí			
	-	-	Nemožnost vyhodnocení naměřených hodnot kontinuálním měřením emisí rtuti podle vyhlášky v případě spalovacích stacionárních zdrojů o CJTP vyšším než 300 MW. Možné sankce za neplnění povinností stanovených v povolení v návaznosti na prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2017/1442.	****
	Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
	-	-	-	-
	Sociální dopady			
	-	-	Nadměrně vysoké náklady za KTSP kotlů	**
	Životní prostředí			
	-	-	Absence kontinuálního vyhodnocení úrovně znečištění rtutí	*
Varianta 1	Státní rozpočet a ostatní veřejné rozpočty			
	Snížení rizika sankcí ze strany EU za neplnění podmínek prováděcího rozhodnutí Komise (EU) 2017/1442 pro velká spalovací zařízení	****	-	-

Podnikatelské prostředí			
Znalost podmínek pro vyhodnocení kontinuálního měření emisí rtuti a požadavků na automatizovaný měřicí systém v případě spalovacích stacionárních zdrojů o CJTP vyšším než 300 MW	****	-	-
-	-	Stanovení referenčního limitu za KTSP - v některých případech snížení zisků za neodůvodnitelně vysoké ceny za KTSP	**
Územní samosprávné celky (obce, kraje)			
-	-	-	-
Sociální dopady			
Stanovení referenčního finančního limitu - snížení nákladů na KTSP pro občany	**		
Životní prostředí			
Kontinuální vyhodnocení úrovně znečištění rtutí ze spalovacích stacionárních zdrojů o CJTP vyšším než 300 MW	**	-	-

- bez dopadů, * velmi nízké, ** nízké, *** střední, **** vysoké, ***** velmi vysoké

U některých identifikovaných dopadů není možné kvantifikovat jejich konkrétní výši z důvodu nedostupnosti relevantních dat anebo nemožnosti odhadnout a vyčíslit budoucí chování dotčených subjektů. V takové situaci Závěrečná zpráva RIA tyto dopady vyhodnocuje kvalitativně formou slovního popisu a odstupňování předpokládané a konzultované míry dopadu pomocí ordinální škály, která je pouze zjednodušeným souhrnem celého hodnocení dopadů regulace RIA. Symboly označují předpokládanou míru dopadu navrhované změny, která byla v procesu konzultací vyhodnocena v míře od velmi nízkého očekávaného dopadu (*) po velmi vysoký (*****).

5 Implementace doporučené varianty a vynucování

Návrh vychází ze zkušeností MŽP a ze současné aplikační praxe této vyhlášky. Za implementaci vyhlášky je odpovědné MŽP. Dalšími orgány veřejné správy, které dohlíží nad dodržováním povinností vyplývajících ze zákona o ochraně ovzduší prováděných touto

vyhláškou, jsou ČIŽP, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Pro zajištění dodržování navrhované právní úpravy ze strany regulovaných subjektů budou využívány stávající mechanismy, tj. možnost sankcionování pro případ nedodržování stanovených povinností na základě skutkových podstat stanovených v zákoně o ochraně ovzduší.

6 Přezkum účinnosti regulace

Přezkum účinnosti bude probíhat ze strany MŽP průběžně na základě zkušeností z metodického vedení a aplikační praxe a na základě konkrétní zpětné vazby a podnětů ze strany dotčených subjektů - provozovatelů stacionárních zdrojů znečištění, kterým bude stanovena povinnost zjišťovat a vyhodnocovat úroveň znečišťování (rtuti) kontinuálním měřením na základě vydaných Závěrů o BAT, provozovatelů spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, které slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění a odborně způsobilých osob pro provedení KTSP spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, které slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění.

Doporučujeme provedení vyhodnocení přezkumu účinnosti za 5 let od účinnosti vyhlášky. Hlavním kritériem by měla být relevantnost a aktuálnost nákladů (hodnota referenčního finančního limitu) za KTSP spalovacích stacionárních zdrojů na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 300 kW a nižším, které slouží jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění.

7 Konzultace a zdroje dat

Stanovení referenčního finančního limitu bylo konzultováno s Asociací podniků topenářské techniky a Cechem topenářů a instalatérů ČR.

8 Seznam použitých zkratk

APTT	Asociace podniků topenářské techniky
BAT	Nejlepší dostupné techniky
CJTP	Celkový jmenovitý tepelný příkon
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí
ČSÚ	Český statistický úřad
ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
KTSP	Kontrola technického stavu a provozu
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MŽP	Ministerstvo životního prostředí

9 Kontakt na zpracovatele RIA

Ing. Eva Dvořáková, Ph.D.

Odbor ekonomiky životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: eva.dvorakova@mzp.cz

tel: +420 267 122 902

Mgr. Matěj Mrlina

Odbor ochrany ovzduší

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65, Praha 10, 100 10

email: matej.mrlina@mzp.cz

tel.:+ 420 267 122 517